

GAQ-3025

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

November/December - 2013

Sanskrit (Main)

(१) अभिनववैदिक पाठावली

(२) वैदिकसाहित्य - इतिहासः

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ नीयेना भंत्रोभांथी गभे ते त्रशानो सभश्रुतीपूर्वक अनुवाद करो : १४

(१) अग्निना रयिमेश्नवत पोषमेव दिवे दिवे ।

दशसं वीरवन्तमम् ॥ १-१-३

(२) यदङ्ग दाक्षुषे त्वमग्ने भद्रं करिष्यसि ।

तक्तेत् सत्यमङ्गिरः ॥ १-१-६

(३) इन्द्रस्य नु वीर्याणि प्र वोचं यानि चकारं प्रथमानि वज्री ।

अहन्नहिमन्वपस्तार्दं प्र वक्षणां अभिनत् पर्वतानाम् ॥ २-१५-२

(४) इन्द्रो यातो ऽवसितस्य राजा शमस्य च शृङ्गिणो वज्रबाहुः ।

सेदु राजा क्षयति चर्षणीनाम रान्नेमिः परि ता बभूवः ॥ १-१५-१५

(५) अच्छा सिन्धुं मातृतमामयासं विपांशुर्वी सुभगांमगन्स ।

वत्सर्मिव मातरा संरिदाणे संमानं योनिमनु संचरन्ती ॥ ३-३३-३

(६) रमध्वं मे वचसे सोम्याय ऋतावरीरूपं मुहूर्तमैर्वैः ।

प्र सिन्धुमच्छा बृहती मनीषावस्युरक्षे कुशिकस्य-सूनुः ॥ ३-३३-५

२ वैदिक देव अग्नि विशे सविस्तुत नोंध लभो.

१४

अथवा

२ ईन्द्र सूक्तनुं रसदर्शन करो.

१४

૩ ઋગ્વેદનાં દાર્શનિક સૂક્તોનો પરિચય આપી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૩ સામગાન સમેત સામવેદનો પરિચય આપી તેની વિશેષતાઓ વર્ણવો. ૧૪

૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) ઋગ્વેદની ભાષાશૈલી

(૨) વેદના ભાષ્યકારો

(૩) વૈદિક સંવાદ સૂક્તો

(૪) બ્રાહ્મણગ્રંથોનું વિષયવસ્તુ.

૫ નીચે દર્શવિલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યમાં લખો : ૧૪

(૧) ચાર વેદોનાં નામ દર્શવો.

(૨) નદી સાથે કયા ઋષિનો સંવાદ જોવા મળે છે ?

(૩) સામવેદની ત્રણ વર્તમાન શાખાઓના (Branch) નામ લખો.

(૪) સામવેદની કઈ વિશેષતા છે ?

(૫) કયા કયા ઉપવેદો છે ? ગમે તે એકનું નામ લખો.

(૬) વૈદિક મંત્રો કઈ રીતે યાદ રાખવામાં આવતા ?

(૭) વેદમાં જુગાર અંગેનું સૂક્ત કયા નામે ઓળખાય છે ?

(૮) વેદમાં વરસાદ અંગેનું કયું સૂક્ત છે ?

(૯) વેદમાં સર્વાધિક સૂક્તો કયા દેવનાં મળી આવે છે ?

(૧૦) વરુણને શાનો દેવ માનવામાં આવે છે ?

(૧૧) વૈદિક છંદોના નામ લખો.

(૧૨) ઉષ્ણ સૂક્તનું વિષયવસ્તુ વર્ણવો.